

Β. Προφυλλίδης

Η γενιά της αφθονίας και της σπατάλης

Ο πλούτος και η ευημερία δεν ήταν ποτέ ισομερώς κατανεμημένοι. Η αδικία και οι ανισότητες ήταν και είναι συστατικό στοιχείο της κοινωνίας. Η γενιά ωστόσο όσων διανύουν σήμερα την 4^η και 5^η δεκαετία της ζωής τους χαρακτηρίζεται από το ό,τι έχει καρπωθεί και απολαύσει πολύ περισσότερα αγαθά σε σύγκριση τόσο με τις προηγούμενες όσο και με τις επόμενες γενιές. Και αυτό συνιστά μια διαχρονική ιστορική αδικία.

Η γενιά της αφθονίας στηρίζει την ευημερία της σε μεγάλο βαθμό στη φθηνή ενέργεια. Ακόμη και με το υψηλό σημερινό κόστος πετρελαίου (περίπου 60 δολάρια το βαρέλι), σε σταθερές τιμές και σε μονάδες αγοραστικής δύναμης η ενέργεια είναι σήμερα φθηνότερη από ό,τι πριν 30 χρόνια. Τα κοιτάσματα όμως πετρελαίου και φυσικού αερίου δεν είναι ανεξάντλητα και επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες του πλανήτη μας για μόλις 4 έως 5 δεκαετίες. Αν μέχρι τότε ο πλανήτης δεν έχει βρει υποκατάστατες μορφές ενέργειας (βιοκαύσιμα, ενέργεια από σύντηξη, κ.λπ.) αντίστοιχου κόστους με σήμερα, οι επόμενες γενιές θα είναι καταδικασμένες σε χαμηλότερα επίπεδα ανάπτυξης.

Η γενιά της αφθονίας καταστρέφει το περιβάλλον, ίσως ανεπανόρθωτα αν δεν ληφθούν έγκαιρα μέτρα. Το διοξείδιο του άνθρακα που εκπέμπεται από τη βιομηχανία, τα αυτοκίνητα, τα αεροπλάνα δεν μπορεί να απορροφηθεί από τα δάση, που αποψιλώνονται διαρκώς, και συγκεντρώνεται στα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας, προκαλώντας το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Οι ήπιοι χειμώνες αποτελούν σήμα κινδύνου που εκπέμπει η φύση, το οποίο για την ώρα δεν γίνεται αντιληπτό και ιδίως από τους οικονομικά ισχυρούς (ΗΠΑ, Κίνα). Όλες οι επιστημονικές αναλύσεις συγκλίνουν στο ό,τι το 2100 η μέση θερμοκρασία του πλανήτη θα είναι 2,5 έως 5 βαθμούς υψηλότερη σε σχέση με σήμερα και η στάθμη της θάλασσας θα έχει ανέλθει κατά 10 έως 90 εκατοστά του μέτρου.

Το εφιαλτικό σενάριο είναι μπροστά μας, αλλά η κοινωνία της αφθονίας σφυρίζει αδιάφορα. Προσποιείται μάλιστα εντελώς υποκριτικά ότι ικανοποιεί τις ανάγκες του σήμερα χωρίς να υποθηκεύει τη δυνατότητα των επόμενων γενεών να απολαύσουν ό,τι και εμείς σήμερα. Ομιλεί στο όνομα των επόμενων γενεών χωρίς να τις ερωτά. Υποκρισία, φαρισαϊσμός, μεγαλομανία, κοντόφθαλμη θεώρηση, όλα μαζί και μάλιστα στην υψηλότερη δόσολογία.

Στην άφρονα αυτή πορεία του καταναλωτισμού και στη χωρίς μέτρο παραγωγή νέων, πολλών και συχνά άχρηστων αγαθών δίνουν απάντηση το ελληνικό πνεύμα και η ορθοδοξία. Θυμίζον στον άνθρωπο ότι η ευτυχία δεν κατακτιέται με τα υλικά αγαθά (και ιδίως τα πολλά και φανταχτερά) αλλά με την προσπάθεια ισορροπίας και τιθάσευσης του εαυτού μας και τα παθών μας, με την αγάπη προς το διπλανό μας, με την πνευματική και ψυχική επαφή με τους άλλους. Η γενιά της αφθονίας δεν δικαιούται να καταληστεύει περαιτέρω τίποτε περισσότερο από τις επόμενες γενιές. Ποιός θα την σταματήσει όμως;